

SZERKESZTŐI IRODA:

Belmagyar-utca 47-ik szám, hová a lap szellemi részét illető közlemények czimzendők.

AZ ELLENZÉK ELŐFIZETÉSI DIJA:

Egész évre 16 frt. v. 32 korona. | Negyed évre 4 frt. v. 8 korona. Félévre 8 frt. v. 16 korona. | 1 hóra 1 frt 50 kr. v. 3 korona

Egyes szám ára 5 kr. vagy 10 fillér.

Megjelenik mindennap, kivéve a vasár- és ünnepnapokat.

Kéziratok nem adatnak vissza.

ELLENZÉK.

Telefon sz: 9.

POLITIKAI ÉS TARSADALMI NAPILAP.

Telefon sz: 9.

KIADÓ-HIVATAL:

Kolozsvárt, Belközép-utca 33-ik szám.

Egy négyzög centimetryi tér ára 4 kr. Gyárosok, kereskedők és iparosok árkedvezményben részesülnek. Reklam sora 1 frt. Bélyegilleték minden hirdetés után 30 kr.

Hivatalos közlemények sora: 5 frt.

Nyilttérli cikkek:

garmond sora után 20 kr. fizetendő.

Egy kis lecke.

Hunyadvármegye törvényhatósági bizottságának a napokban tartandó közgyűlése előtt egy bosszantóan érdekes indítvány fog tárgyalatni.

A törvényhatósági bizottságnak egyik oláajku tagja ugyan is indítványt nyújtott be, mely nem különösebb, mint azt a kérdést tárgyalja, hogy az oláh nyelv legyen jövőben minden olyan vármegyében a közigazgatás nyelve, a melyekben oláh ajku lakosok vannak.

Az az ur, a ki ezzel az indítvánnyal épen most járul a vármegyekepviselete elé úgy látszik még ma sem tudja, vagy nem akarja tudni, hogy Hunyadvármegye és azok a többi vármegyék, a melyekben oláh ajkú emberek is laknak Magyarország területén fekszenek és a magyar állam fennhatósága alá tartoznak.

Az a oláh ur azt sem tudja, vagy tudni nem akarja, hogy Magyarországon az állam nyelve a magyar és a közigazgatás nyelve sem lehet más, mint az államé.

Az az ur, úgy látszik nem tudja, vagy tudni nem akarja, hogy a nemzetiségi törvény létezik, a mely lehetővé teszi, hogy az oláh, a szász, vagy másajku magyar alattvaló a közigazgatásban a maganyanyelvén szólhasson, adhassa elő panaszait, érvényesíthesse a jogait, vagy védekezzék a jogcsorbítások ellen.

Mert különben ha mindezeket tudná vagy tudni akarná akkor csakugyan érthetetlen, hogy mit akar ez az ur elérni ezzel a famózusindítvánnyal?

És különösen mit képzél ő a magyarországi vármegyék törvényhatóságiról és magáról a törvényhozásról, hogy valjon komoly számba vehetnek és vesznek-e egy olyan határozati javaslatot, a melynek czélja új statust alkotni a statusban és felforgatni azt az államrendet, a mely alkotmányos törvényekben van megalapítva s a melynek sértetlen fenntartása és minden háborgatások ellen való megvédelmezése minden polgárnak egyetemes kötelessége.

Azt képzeli-e, Hunyadvármegye törvényhatóságának tiszteletre méltó tagja hogy ebben az országban immár mindenki úgy rugdalózhatik, a hogy épen neki tetszik és a nélkül, hogy e cselekedeteért még a haza szála segőrbőljön meg?

Hát minek nézi ez a tisztelt ur

Magyarországot, hogy éppen most, a mikor egy ezredéves mult dicsőség teljes emlékét ünnepeljük, azzal indulhatunk neki az új ezredének, — hogy egy elvadult észjárásu embernek a kedvéért megváltoztathatjuk országunk alkotmányát, átalakíthatjuk országunk államunk jogrendjét és módot nyújtunk egy újabb bábeli zűrzavar keletkezésére csak azért, hogy néhány komoly számba nem vehető ember sportot üzhessen a legfontosabb politikai közkérdések feszegetéséből?

Hát mi lenne az eredménye annak, ha a hunyadvármegyei bizottságot indítványra csak úgy könnyedén elfogadtatnék a vármegyék bizottságaiban és maga a törvényhozás ennek az urnak szép szeméiert behozna a közigazgatásba másik hivatalos nyelvnek az oláhót?

Hát tudja az az ur, hogy az ilyen dolog nem szokott olyan könnyen menni, mint a hogy ő képzeli?

Mi legalább alaposan hisszük hogy már Hunyadvármegye törvényhatósági bizottságában lesz annyi józanság és hazafiasság, hogy ennek a hamis kamarán kelt indítványnak proprio motu nyakát szegik.

Elvárjuk Hunyadvármegye bizottságától, hogy ezt az indítványt tevő kollegájukat megtanítsák egyben a törvények ismeretére, másodsor a törvényeknek és a törvényes jogrendnek a tiszteletére és megérteték vele, hogy a ki a magyar állam területén lakik, a ki ennek az államnak a védelme, alatt él, a ki a jótéteményeit elfogadja és azokat a maga hasznára fordítja, annak első kötelessége meghajolni az állami akarat előtt és engedelmeskedni az alkotmányos törvénynek. És még van egy másik kötelessége: legalább annyiban rendben tartani az esztét és a megfontolási képességeit, hogy nyilvános gyűlésen komoly kérdésekkel ne üzzön gyermekesnek látszó, de azért igen gonosz játékokat.

Hisszük, hogy Hunyadvármegyei bizottsága ilyen értelmű lelkézkedésben részesíteni fogja ezt az eltévedt bizottsági tagot.

Politikai hírek.

A főrendiház közgazdasági és közlekedésügyi bizottsága — mint bpesti tudósítónk távirja — Szapáry Géza gróf elnöke tegnap déli 12 órákor ülést tartott. A jegyzőkönyvet Bohus Zsigmond báró vezette. Az

ülés tárgyalás alá vette a Fehér és Torna-megyei h. é. gőzmozdonyu vasutnak. Sz.-Fehérvár, sárbogárdi, vonalának engedélyezéséről szóló törvényjavaslatot, 2) a kecskeméti, tiszsaági h. é. vasut, 3) a temesvári, lippa radnai h. é. vasut engedélyezésének megtörténte tárgyában a kereskedelmi m. k. miniszter által a törvényhozás elé terjesztett jelentéseire hozott képviselőházi határozatokat. A bizottság a kérdéses javaslatokat egyhangú elfogadásra ajánlotta.

Beszámoló. Csongrád-irják, hogy Sima Ferencz, a tápói kerület orsz. képviselője, e hó 22-én Kistelten, a község ezredéves ünnepélye alkalmával beszámoló beszédet tartott, melyen mintegy 3000 jelentek meg. Sima Ferencz társaságában volt Várady Károly képviselő is.

Védjük a magyar ipart!

Budapest, jun. 24.

A képviselőház pénzügyi bizottsága temében tegnap délután öt órákor a 48-as és függetlenségi párt két árnyalatának számos tagja és a nemzeti párt néhány tagja értekezletet tartottak, melynek czélja, hogy mozgalom indíttassék aziránt, miszerint mindaddig, míg Magyarország közgazdasági érdekei az osztrák közgazdasági érdekekkel szemben törvényhozásilag méltányos kielégítést nem nyernek, társadalmi mozgalom indíttassék a végből, hogy Ausztriában készült ipartermek Magyarországon né vásároltassanak.

Az értekezlet összes jelen voltjai a következők: Bartha Miklós, Kossuth Ferencz, Ugron Gábor, Lakatos Miklós, Szederkényi Nándor, Szalay Károly, Szalay Imre, Múlek Lajos, Kállay Lipót, Kürthy Sándor, Chernel György, Meszlényi Lajos, Tóth János, Holló Lajos, Hévizy János, Sima Ferencz, Bozsay János, Heckenast György, Horváth Géza, Polczner Jenő, Papp Elek, Makfalvai Géza.

Bartha Miklós elnöki megnyitójában kijelentette az értekezlet czélját, mely a magyar ipar védelmében áll; szemben az osztrák agresszióval, melynek kivételéhez szükséges, hogy a kereskedők az osztrák iparcikkeket ne közvetítsék és a fogyasztó közönség azokat igénybe ne vegye. Minden politikai és társadalmi tényező, valamint a saját hathatós közreműködése szükséges az akcióhoz, mert csak is így indítható meg az osztrák ipar ellenében a társadalom mozgalma még a közgazdasági kiegyezéssel szemben is.

Papp Elek egy felhívás kiadását tartja kívánatosnak.

Ugron Gábor kimerítően fejtegeti a czél elérésének módozatait s ha már a határon nem állíthatunk fel sorompót, a ház-

tartásban kell megvédenünk gazdasági érdekeinket.

Az osztrák hitelezők elől különösen meg kell óvniunk a magyar ipart és ezt csak mindnyájunk állandó s komoly jóakarásával lehet elérni.

Béle kell vinni a közönséget abba a jól szervezett akcióba: hol és minő házikikeket lehet kapni s ki árulja azokat? Szükséges az ellenőrzés, hogy a közönséget félre ne vezessék.

Első most az akció mikéntje, az ipar- és kereskedelmi kamarák, az ipartestületek megkeresése, felvilágosítása, rövid, de tartalmas felhívásnak közrebecsátása, valamint az elemek organizálása egyéb téren is.

Ezeket szűkebb bizottság dolgozza fel, mely lehetőleg tekintettel legyen a földmivelés érdekeire is. Evidenciába tartandó: mit gyártanak nálunk és mit nem? S a minős, az első sorban külföldről és né Ausztriából hoztatassék.

Öt tagu bizottság kiküldését indítványozta, a mi el is határozatott.

Levelek.

Segesvár, jun. 23.

A „segessvári magyarságnak” ismét egy szép hazafias és kegyeletes ünnepélyben volt része. E hó 22-én reggel érkeztek vissza az erzsébetvárosi ref. templom felszentelési ünnepélyéről a sz.-udvarhelyi ref. kollegium tanulói, derék tanáraik Bod Károly és Solymosi Eendre vezetésével a már előre közölt programjuk szerint Fehéregyházán megállapodtak leróni a kegyelet adóját az 1849 ben itt elesett szabadság hősök nagy, közös sírjánál, ott, hol a legnagyobb valószínűséggel nemzetünk szabadság dalnokának Petőfinek is halmvai pihennek, megadni a kegyeletes tiszteletet az iskola egyik patronusának, a pár évvel ezelőtt meghalt Haller Ferencz grófnak, ki szintén itt Fehéregyházán, leánya gr. Haller Louise által kiváló gondnal ápol, gyönyörű fekvéssé helyen alussza örök álmát.

A 80 tanulóból álló társaság reggel 6 órákor érkezett a fehéregyházi őrházhoz s innen kivonult a néhai nemes gróf sírjához, hol gyászdalok éneklése közben Bod Károly tartott magas színvonalon álló emlékbeszédet, méltatván a kiváló emberbarát s egykori szabadságharcos érdemeit.

Innen a honvédsírokhoz vonult az ifjuság, hol már várta a segessvári magyar kasinónak mintegy 40 tagból álló küldöttsége élükön Kedves István kir. tanácsos pénzügyigazgatóval, — a kaszinó ez időszertinti igazgatójával.

Kedves István a kaszinó nevében üdvözölte a tanuló ifjuságot s a tanári kart, hogy alkalmat nyújtott egy ilyen hazafias és kegyeletes ünnepen részt vehetni.

Ez üdvözlő beszédre Bod Károly válaszolt szintén meleg szavakkal, — biztosítván minket öregebbeket, hogy szent törekvésük a gondjaikra bízott ifjuságot nemcsak tanítani, de hazafias érzelmekben nevelni is.

Józsa Gyula papjelölt szépen kidolgozott s kellő hangulattal, nagy hatással előadott beszéde után az ifjuság virágokkal borította el a kettős nagy sírhalmat s két hazafias dalt énekelt el olyan szabatsossággal, mely mindnyájunkat meglepett, még azokat is, kik Solymosi tanár ur vezető képességét ismertük.

Az ünnepi rész lezajlása után az egész társaság 80 tanuló és 40 segessvári kiránduló, gróf Haller Louste sziveségéből, a szépen gondozott parkon keresztül a kastélyba vonult, hol gazdag villásreggeli várt.

A dusan terített asztalok mellett csakhamar megeredtek a pohárköszöntők, melyeknek csak az idulás órája vetett véget. Többszörösen ki lett emelve itt, ez alkalommal is az a helyes irány, melyben a sz.-udvarhelyi ref. kollegium ifjusága neveltetik; az a nemesen és humanusan gondolkodó, mélyen érző szív, mely gróf Haller Louset jellemzi, s mely arra ösztönzi, hogy boldogult édes atyja nyomdokain haladva az udvarhelyi iskolát állandó évi segélyben részesíti s végül a segessvári magyar társadalom, mely minden kulturális és hazafias mozgalomban, számának csekélysége dacára is élénk részt vesz mindig.

s. e.

Dicsőszentmárton, jun. 24.

A helybeli állami leányiskolában június 14-től 21-ig tartattak meg az évrő vizsgálatok. Nem akarok virágos nyelven emlékezni meg a látottak és hallottakról, hanem pár szóban csak azt jelzem, hogy az eredmény a kiállított kézi munkák, írásbeli és rajzmunkák, valamint az adott szabatos feleletek — mindenkit a legteljesebb mérvben kielégítették, s a szülők örömmel távozhattak, mert a lefolyt év nem vezett el gyermekeikre nézve az 1—4 osztályának volt 33 rendes és 7 magántanulója, évközben kinaradt 4.

Végül az évrő ünnepély f. hó 21-én d. u. 4 órákor tartott a vármegyei ház dísztermében nagyszámu érdeklődő közönség jelenlétében, — melynek sorai között örömmel láttuk a minden szép és nemes iránt érdeklődő főispánt.

Az ünnepélyen elhangzott szavatok és énekek, valamint Thuróczy Róza végzett növendék bucsu beszéde s az erre adott igazgatói válasz meggyőzheték a közönséget arról, hogy mily szívélyes és gyöngéd volt a viszony tanító és növendékek között, mert a kibocsátó alkalmával mindenki mélyen meghatva hallgatta a gyöngéd hurokat pengető értelemteljes hangokat.

Dicsőret illeti a növendékeket, hogy helyes magaviselet és szorgalom által tanítóik részéről ezt maguknak kiérdemelték s a tanító-testületet, hogy komoly feladatába bele tudta vinni azokat a nemes momentumokat melyek egyedül képesek ily eredményt produkálni.

Csak ily uton kitartással előre a legközelebbi vizionlatásig,

Gr. Lázár Ádám.

AZ „ELLENZÉK” TÁRCZÁJA.

1896. Június 25.

A női ruha szabásról.

Irtá és felolvasta a kolozsvári női ipar-egylet ipariskolájában tartott vizsgán

Gilányi Margit,

a női ipariskolai okleveles tanítónő.

A szabászat és női ruha készítés manapság minden állásbeli nőnek nagy előnyére válik; — jelenleg oly nagy szerepet játszik a toilletkérdés, s annak a társadalmi álláshoz megfelelő megoldása oly nagy költséggel jár, hogy a legintelligensebb, egy polgári, mint az arisztokrata családokban is a nevelésnek egyik kiegészítő részét tekintik a leányoknak a szabászatban és ruha készítésben való kiképzetését.

A vagyontalan osztály ezen a téren inkább, mint bárhol másutt megtalálja a megélhetés feltételét, ismereteinek ügyességének felhasználása által ezen téren biztos jövőt, — existenciát alaphat.

Mindenestre a legfőbb tényező a női foglalkozásnak eme nemében: a rendszer.

A mi rendszerünknek feladata az, hogy mindazokat a magas igényeket, — melyeket a mai kor s a divat a női ruházatkodás iránt ámszt, minden tekintetben kielégítse. A mi

rendszerünk hivatása az, hogy figyelme minden apróságra, a divatra s a jó izlésre kiterjedjen.

Különös figyelmet fordítottam arra, — hogy a laikus, ugyszintén a kezelő is a képzeltető legegyszerűbb, legvilágosabb magyarázat után behatolhasson a szabászat és rajzolás titkaiba s képes legyen minden mintát önállólag is elkészíteni. De azt hiszem, hogy a szakember is sok újat fog itt találni.

A szabászati minta rajzolása még alig két évtized előtti gyermekkorát élte, s egyáltalában az akkori szabászati rajzolása alig számbavehető. Szabók és szabónők kiszabták sablon segítségével a posztót, oly sablonok segítségével, melyeket más, előbbi régi ruhákról készítették maguknak, összetűzték az egyes darabokat, s a rendelón kipróbálták, (s azóta francia szabásnak is nevezik.) Ha most a derék rosszúl állt, akkor gombostűvel, mint azt különben még most is gyakorolják a francziák, megtűzték a hibás darabokat, elvágott ott, hol bő volt, s kibocsátott ott a szabó, hol szűk volt egy-egy rész.

Eltekintve attól, hogy ezen processus nagyon hosszadalmas, időrabló, nem ritkán megtörtént az is, hogy a sok elvágás, kibocsátás, hosszabbítás, rövidítés, valamint a sok próbálás által a derék, s az egész ruha elvesztette kellő formáját, s csak ritkán sikerült.

Ezen most említett hátrányok kiküszöbölése végett feladatunkul tűztem ki, hogy szá-

kitok a hagyományokkal s intézetünkben is egy új rendszer léptetése életbe. (Megjegyzem, hogy a Schack tanár személyét helyettesítve beszélek.)

Egyedül sablonok segítségével, a minta rajzolásnak teoretikus ismeretei nélkül csak két esetben lehet egy elegánsan, jól álló ruhát készíteni; és pedig, vagy tökéletesen megegyezik a sablon a testmérettel, s ez csakis ritkán előfordul véletlen, vagy pedig az illető ruhakészítő oly éles szemmel s oly szerencsés felfogással bír, hogy egyrészt saját egyénisége, s nagy gyakorlata erre képesíti, másrészt pedig minden theoriát nélkülözni képes.

Ily szerencsés, ily kiválóan tehetséggel megáldott ember, fájdalom, kevés van, de sablon csak a durva, kidolgozatlan formát adja meg.

Ép úgy mint a — hogy a szobrász is nagyjában lefaragtatja magának a követ s csak azután csiszolja ő maga, s belé lehel a lelket, s így a durva munka csak nagyon alarendelt, a műnek sikere csak a valódi művészettől függ, ép úgy a sablon munka is mindenkor a divattól s az egyesek egyéniségétől van függővé téve.

Ha a ruhakészítést iparrá s nem művészetté akarjuk kifejlesztetni s így csak is ezen ág nemzetgazdasági hasznát vesszük figyelembe, akkor oly eszközt kellett feltalálnunk, melyet az ilyen iparszerű gyártásnál egy szerencsés véletlen, mint az egyéni tehetőséget nélkülözhetővé teszi. A szabászatnak

titkait ki kell puhatólnunk, azokat tudományosan megmagyarázva mindenkinek tudomására hoznunk, úgy hogy minden esetben helyesen tudja azokat alkalmazni, s az egész közt, mely ezen tárgy felől tökéletesen uralni képes legyen.

S ez sikerült is egy új technikai minta rajzolás methodus feltalálása által. A szabászati minta rajzolás megtanít mindenkit arra, hogy az egyéni mérték szerint az idevonatkozó szabályok alkalmazásával minden szabási mintának a lehető legpregnansabb alakot megadja.

Helyes mintarajzolás mellett természetesen ki van zárva minden hiba, tökéletlenség.

A minta pontos, mert hiszen a megfelelő individualis mérték szerint készítettett s ha a mérték helyes s a rajz pontosan ahhoz alkalmazkodik, akkor a szabásznak is hibátlanul kell lennie.

Az ilyen minta izléses is és elegáns is, mert a sablonok nélkülözhetők s az egyén izlés érvényesítésére nagy alkalmunk van azért, mert nem vagyunk kénytelenek a sablonok szűk körében mozogni. A minta rajzolás által sok fáradságot s időt is megtakaríthatunk, mert pontos rajz mellett a próbálgatás is csaknem fölöslegessé válik s a rajz, különösen, ha bizonyos tökélyre vittük tekintetben, sokkal rövidebb idő alatt elkészíthető, mint a mennyi időt a próbálgatásokra és javítgatásokra elpazarolnánk.

Ez az eljárás, mely évek hosszú sora

óta a Schack-féle, bécsi intézetben meghonosodott, fáradságos tökéletesítheték után minden előnyöket képes nyújtani.

Schack Vilmos tanár, sok évi tapasztalataival, buzgó tanulmányozásaival s kutatásaival megtalálta azt a helyes rendszert; kikereste a hasonló dolgokat a már meglevőkbl, azoknak legfontosabbjait kiválasztotta s szabályokba foglalta. Langer tanár anatómiáját tanulmányozván, rájött arra, hogy egyes testrészek bizonyos meg meghatározott arányban fejlődnek s ezen arányokat számokban fejtette ki. S következetesen így menve, elérte azt, hogy rendszere systematikusan alapon áll, normalisokra vissza vezethető s a mennyire ez nem volna lehetséges, az egyéni izlés, intelligencia s a tapasztalás pótolja a többit. Rendszerének alapja szigoruan a geometriához alkalmazkodik s én azt hiszem, hogy nem fölösleges dolgot műveltem, midőn legalább röviden a legszükségesebb geometriai fogalmakat is, melyeknek ismerete nélkül a minta rajzolás alig sajátítható el, lehetőleg röviden s egyszerűen előadtam.

Végül legyen szabad megjegyeznem, hogy Schack rendszere egészen eredeti s minden más rendszertől különböző. Ő volt az első, ki rendszerét már az 1867-ben a bécsi ipar kiállítás kritikájának alávetette s azóta minden nevezetesebb kiállításon, Bécsben 1873, 1880, és 1895-ben; Párizsban 1867, 1878-ban Sydney Melbourne-ban 1880—81-ben, Tepliczban 1879-ben, Antwerpenben 1886-ban stb. bemutatta s mint egyedül

A mentő egyesület közgyűlése.

A kolozsvári önkéntes mentő egyesület tegnap délután 5 órakor tartotta meg rendes évi közgyűlését a városház nagytermében, dr. Haller Károly elnöklété alatt.

Az előki megnyitotta beszéd után dr. S. Pataky Leo egyesületi igazgató részletes jelentést olvasva fel dr. Urbanetz Ede titkár az 1895 évről. A jelentés mindenképp konstataciója, hogy a lefolyt 1895 év is újabb adókat szolgáltatott arra nézve, hogy az egyesület nem csak szükségnek, hanem nélkülözhetetlen intézménnyé nőtte ki magát. Mig ugyanis az egyesület első nyelvében csak 580 volt a balosetek száma 1895-ben 989-re emelkedett vagyis majdnem ezerszer lett ki.

Áttér ezután az igazgatói jelentés az egyesület fejlődésének, anyagi gyarapodásának egy szoval emelkedésének vizsgálására. Kiemeli az egyesületnek kerékpárokkal, saját találmány mentő szekrényekkel s más hasonló eszközökkel való újabb felszerelését, melyekkel oly színvonalra emelkedett ez emberbaráti egyesület, hogy nem csak bel- hanem külföldi szakfőnök elismerését is kivívta.

A leltári vagyon butorokban 1010 frt. 50 kr. orvosi műszerekben s más mentési eszközökben 3291 frt 92 kr és könyvekben 927 frt 40 kr, összesen tehát 5229 frt 82 kr-ra rug.

Az egyesület fizető tagjai közt van 5 örökös, 18 alapító, 33 pártoló és 310 rendes tagja, a működő tagok száma 105, kik között 34 diplomás orvos van.

Felemlíti ezután az igazgatói jelentés, hogy a lefolyt 1895-ki évvel az egyesület életének első cychussát fejezte be s vázolja röviden ama nehézségeket és küzdelmeket, melyeket meg kellett vinnia; s hogy ezek dacára az egyesület alapja szilárdan meg van vetve s csak jövőjét s további fejlődését kell biztosítani, mint oly intézményét, mely nem csak nagy horderejű emberbaráti feladatot teljesít, hanem egyúttal arra is hivatva van, hogy a fiatal orvosai nemzedék morális és szellemi kiképzésében hatalmas tényezővé váljék.

Végül lelkesült szavakban s a meleg elismerés hangján emlékszik meg az igazgatói jelentés az egyesület működő tagjainak munkájának buzgalma, önzetlenségéről és áldozatkész lelkesütségéről, mellyel a nemes emberbaráti feladatot szolgálták.

Az igazgatói jelentés után a közgyűlés — dr. Gyalui Bernát Albert indítványára — dr. Haller Károly elnöknek és dr. S. Pataky Leo egyesületi igazgatónak munkájának buzgalmaért egyhangulag jknyvi köszönetet szavazott.

Dr. Hevessi Imre a számvizsgáló bizottság tagja olvasva fel a pénztárvizsgálatról szóló jelentést, mely szerint a pénztár s annak számadásai teljesen rendben találtak s ennél fogva Bíró János egyesületi pénztárnoknak, páratlan tevékenységeért jknyvi elismerése mellett — a felmentvény megadandó.

Az 1896 költségvetési előirányzatot dr. Urbanetz Ede titkár terjesztette elő, melyet a közgyűlés egyhangulag elfogadott.

Ezután az indítványok következték, dr. S. Pataky Leo igazgató indítványára, ki igen elismerő meleg szavakban vázolta gr. Andrássy Aladár és dr. Kresz Géza a budapesti önk. mentőegyesület elnökének és igazgatójának a kolozsvári mentőegyesülettel szemben tanúsított áldozatkészületét, őket az egyesület disztagjaivá választotta nagy lelkesedéssel. Bíró János pénztárnokot pedig az egyesületnek tett szép alapítványáért az alapító tagok sorába igatni határozta.

Végül az új választások ejtettek meg, melynek egyhangulag hozott eredménye a következő:

Elnök: dr. Haller Károly. Alelnökök:

Dörgő Albert, dr. Fabinyi Rudolf, Szakelnek dr. Brandt József, igazgató: dr. S. Pataky Leo Titkár; dr. Urbanetz Ede pénztárnok; Bíró János Ellenőr; Bartha György. Választmányi tagok: Dr. Akontz Károly, dr. Benel János, dr. Gy. Bernát Albert Dr. Davida Leo Deaky Albert, Dobál Antal, Bőry Ernő, dr. Feilitsh Arthur, dr. Gróisz Gusztáv, Heppes Miklós, Hindy Árpád, Hory Béla, dr. Kenyeres Balázs, Krímayer Károly, Kőváry László, Lázár Aurél, dr. Lőte József, Magyar Mihály, Molnár Károly, S. Pataky Viktor, dr. Purjesz Zsigmond, Somody István, dr. Szabó Dénes, Szász Domokos, Székula Ákos, dr. Szentkirályi Ákos, Szőts Ákós, Schandl Mihály, Sántay Sándor Gr. Teleky László, dr. Turcsa János Dr. Udránszky László Dr. Várdy Aurél, Vikol Simon, Virányi István, Vörös Sándor, dr. Zgorzsky László. Működő tagok részéről: Dr. K. Papp Ernő, dr. Rudas Gerő, Szász Gyula, Tóth Gábor. Számvizsgálók: Benkő Rezső nyug. tábornok, dr. Csiky Viktor, dr. Farkas Géza, Haller Rezső dr. Engel Gábor. Főorvosok: dr. Akontz Károly, dr. Benel, János, dr. Engel Gábor, Dr. Genzerich Gusztáv, dr. Hevessi Imre Dr. Hóntz Kálmán, dr. Papp Gábor, dr. Rudas Gerő.

Felhívás előfizetésre.

Az előfizetések legnagyobb része lejárehővégevel.

Azért kérjük olvasóinkat, szíveskedjenek mielőbb intézkedni az előfizetés iránt, — hogy a lapot továbbra is küldhessük.

Előfizetési feltételeink:

Félévre 8 frt.
Negyedévre 4 frt.
Egy hóra 1 frt 50 kr.

Elő lehet fizetni bármely naptól kezdve.

Az előfizetési pénzek az „Ellenzék” kiadóhivatalának küldendők.

MINDENFELE.

Kolozsvár, június 25.

— Emlékezzünk régiokról (jun. 24) 1311 Csák Máté Budát haddal támadja meg 1741. Mária Terézia királynő koronáztatása Pozsonyban. 1780 Mária Terézia a t. egyetem nagy fénytelé igatatta be budavári palotájában. 1849, Kézdi-Vásárhelyre bevonult oroszok Gábor Áron ágyuöntődjét elpusztítják 1849. A magyarok hasztalan srtgetik a külföldi kormányoknál, hogy az orosz beavatkozást ne tőrjék.

— A kolozsvári egyetem. A közoktatásügyi miniszter tudvalegőleg nagyobb szabású jelentést terjesztett a képviselőház elé a közoktatásügy állapotáról. Ebben természetesen a kolozsvári egyetemmel is behatóbban foglalkozik. — Felemlítve találjuk e jelentésben egyebek között azt, hogy az egyetemre 1872 óta az állam majdnem 6 millió frtot fordított, melyből a múlt évi szükségletre 331.853 frt esik. — Az építkezések összege 1.108.672 frtra rug. Azzal az adattal is találkozik, hogy míg 1872-ben 269 hallgató volt, ma a létszám 628-ra emelkedett. Azt készséggel el kell ismernünk, hogy az állam ez egyetem felállítására, berendezésére és kifejlesztésére eddig is igen jelentős anyagi áldozatokat hozott, s a pénzügyi viszonyokhoz képest eléggé igyekszik a még hiányzó szükségleteket ellátni. Ámde

nem látjuk az arra való komoly törekvésnek nyomát, hogy a kormány az egyetem saját képeni tanszékségeit is segíteni igyekezzék. Tudunk szerint négy üres tanszék van ez idő szerint is, a mely nincs rendes tanárral betöltve. A kívülbő erőkét sokszor akarattal ellenére is áthelyezik a budapesti egyetemre, arról meg nem gondoskodnak, hogy helyük megfelelő erővel töltsék be. Így például a közegészségügyi, a kórbonecztan tanszékkel teljesen gazdátlanul állanak, holott mindkettő elsőrangú fontossága. Ugy kell lenni, hogy nincs kellő tanerő, így hát a kormánynak arra kellene törekedni, hogy ezen a nagyon is lényeges hiányon legyen segítve, mert azok a szép épületek magukban mit sem érnek, ha nincs a ki azok falai között a tudás mesterségének terjesztésén az egyetemi oktatás céljainak megfelelően munkáljanak.

— A kolozsvári honvédzenekar ezután minden héten fog a sétatérre játszani. E hírek bizonyára igen fog örövendeni a sétatérre járó község, mert a honvédzenekar már első feljével megnyerte a közönség osztatlan tetszését.

— Polgári leányiskola Kolozsárt. Többen kérdezősködtek szerkesztőségünkben az iránt, hogy a polgári leányiskola, — mely ez évi szeptemberben megnyílik — szervezte van-e? Ez ügyben annyit sikerült megtudnunk, hogy a polgári-leányiskola és pedig egyszerre mind a négy osztályfal szeptember hó elsejére minden esetre megkezdődik a működését. Az iskola a már előzőleg létrejött közös meg egyezés szerint az ev. ref. egyházközségnek a Belfarkas-utcában levő azon emeletes házában lesz berendezve, a mely eddig elemi leány iskolának volt használva. A tanári személyzet még ez idő szerint nincs kinevezve, mert a közoktatási kormány megelőzőleg tájékoztást kívánt szerezni magának arról, hogy körülbelül hány növendék fog jelentkezni és valamennyi osztályban lesz-e jelentkezés. — E célból kereste meg a kormány a kolozsmezei kir. tanfelügyelőt, hogy rövid időt tűzve ki a jelentkezésre, írja össze azokat, a kik ez iskolába kívánnak felvételt. A felvételi előjegyzések egy tudjuk tegnap fejeztettek be, s eddig 80-an felül jelentkeztek a felvételre. Ez eredményhez képest fog a miniszter a tanári személyzet létszáma és a kinevezések ügyében akkép határozni, hogy ez iskola mely — mint az eddigi jelentkezések is bizonyítják — Kolozsárt érezhető szükséglet pótol, szeptember elején megkezdhesse működését.

— Megyeri Dezsőnek, a kolozsvári színház igazgatójának a betegségeiről az utóbbi napokban különböző hírek keringtek városunkban. Mai postával Váradról azt az örömdetes hírt vettük, hogy Megyeri jobban van s ma holnap átvetheti az igazgatás nehéz teendőit.

— Évzárás a kereskedelmi akadémián. Az idei érettségi vizsgálatok eredményeinek kihirdetésével tegnap végződött a tanév a kolozsvári kereskedelmi akadémián. Dr. Kiss Mór egyetemi tanár, min. biztos nagyon tartalmas s főleg a kereskedelem magyar hazafias irányára buzditó beszéd mellett hirdette ki a következő eredményt: Jelesen végzett 14 tanuló, Cseresnyés Sándor (Szalonta), Erdélyi Jenő (Tihany), Csiky Kálmán, Csiky Sándor.

dor (Kolozsvár), Pirnitzer Jenő (Szegszárd), Fűzfás Ferenc (Kármánsebes), Gál Lajos (Kisvárd), Milutinovics Miklós (Pancsova), Deutsch Dezső, Glück Móricz. Hollender Vilmos, Zorzi József (Románia), Farkas Adolf, Goldstein Dániel (Szász-Régen). Jól érett 27, elégségesen érett 30 tanuló. Javító vizsgálatra utasított 10 tanuló.

— Rákóczi-induló a hadseregben. A kolozsvári 51-ik gyalogezrednek néhány százada ma délelőtti kivonult a vasúti indóházhoz a vasúti kocsiháza való felszállás begyakorlása céljából. A kivonulás közben ritka eset történt. Ugyanis a katona zenekar éppen mikor a Főtérre keresztül vonultak a Rákóczi indulót játszta. Ez az első eset legalább Kolozsvárt, — hogy a katona zenekar a legénység menetelése közben ezt a mi híres magyar indulót játszta. A kik hallották, azokat kellemesen lepte meg e szokatlan módon felhangzó magyar induló hangjai.

— Mit jövedelmezett a sétahangverseny. Sokan bizonyos érthető érdeklődéssel tudakozódtak az iránt, hogy a honvédzenekar által a múlt héten a Mátyás szobor javára rendezett sétahangversenyen mily összeg folyt be az önkéntes adakozásokból. Mostmár megírhatjuk, hogy a közönség ez alkalommal 335 frtot adott össze, a mi bizonyán szép eredmény.

— Érett ifjak. A kolozsvári ref. kollegiumban megjeztett érettségi vizsgálatokra 35 ifjú jelentkezett, a melyek közül jelesen érett 4 (Kálmán János, Szabó Imre, Fabinyi Rudolf, Horváth József) jól érett 13, egyszerűen érett 16, két hóra javítóvizsgálatra visszavetett 2. A vizsgálatokat Bárány Bárány Ernő kollegiumi gondnok elnökölts kormánybiztos dr. Öreg János debreczeni tanár volt.

— A kolozsvári ref. kollegium 120 tanulója, mint tegnap is irtuk, dr. Sárkány Lajos és dr. Borcsa Mihály tanárok felügyelete alatt a tegnap reggeli személyvonattal érkezett vissza Budapestre, a hol három napot töltött el a kiállítás megtekintésével. Az ifjuság, a mely a Lipót utcai leányiskolában nyert szállást, nem győzi eléggé dicsérni a kiállítás gyönyörű részleteit, a város szépségeit, a Margitszigetet, Ós-Budavára érdekes látványosságait. Ámde panaszkodnak mindnyájan a debreczeni csárda és Nérey Dezsőnek a kiállításra levő kávéháza ellen, a mely előbbiben az ebédjét, az utóbbiban oszonnáját kellett elköltenie. A debreczeni csárda pinczérei piszkos erőszakoskodtak raktak eléjük s az ebédőt, mely rendesen levesből, marha és disznóhús összefőzött maradékaiból élvezhetlen kelkaposzta melléklettel, meg turócsuszából állott, az ifjuság éhesen kelt fel, számozan ott hagyták s más helyen saját költségükön ebédelték. A pinczerek a fiuktól trinkgeldet követeltek s egy pohár sörért, vagy spritzért (a mint ők mondják: fröcsért) a rendes 12 kr. helyett némelyekkel 15, 18 sőt 20 krt is fizetettek. A Nérey kávé emberek a gorombaság minden kitalálható módját alkalmazták a tanulókkal szemben s azoknak, a kik a nagy csoporttól elmaradtak vagy későn érkeztek, utálynnyukért még kávé sem adtak. Ezekkel szembe elismeréssel szólnak Schwadosch Sándor-utcai vendéglősről, a kinél a vacsorát s az Otthon kávéház személyzetéről, a melyben a reggelit kapták, úgy az ételek, mint a felszolgálásnál tanusított előzékenység jól esett a fiuknak.

— A kath. státus uradalmainak megsemmisítése. Az igazgató tanács által kiküldött felügyelőbizottság a napokban tartotta meg rendes évi vizsgálatát a radnóthi és az ujonnan vásárolt alsó bajomi uradalmunkban. A bizottság tagjaiból az alkalommal Szabó József elők vezetése alatt Miksa Imre, Szabó János, Szentkirályi Kálmán a státus titkára Deák Ignác az uradalmak felügyeltje és Nagy László urad. főerdész vettek részt. A bizottság elsőszőr az alsó bajomi jószágot szemlélte meg bejárva a hozzátartozó tatárlaki és völzi birtokrészeket is. Innen a bizottság a szép küküllővári uradalmat érintve átmeg Radnótra, a hol gazdasági tanyák, vetések és gulyák megtekintésével szemlevezsgáját befejezte. A bizottság jelentése és javaslatai az öszi státus gyűlésen fognak előterjesztetni.

— Kinevezés. Örömmel regisztráljuk, hogy Borbály György tordai tanárt kinevezték a zalaezerségi állami főgyimnáziumhoz rendes tanárrá. Ez előléptetése rég rá szolgált a tanügy e derék férfja. Öszintén gratulálunk.

— Salamon János és fia zenekara földi körútra indul. Ma a zenészek, holnap, holnapután a színészek hagynak el. Közönségünk egy része Budapestre izsád, másik része fürdőben hűsöl. Szóval csak napok kérdése, hogy teljes erejével fellépjen a borzasztó uborka szezon, mely kiöl minden élénkséget kincses városunkból.

— Uj járda. A tronscentíri lakók egy régi ohaja fog nemokára teljestelni. Rövid idő alatt hozzákezdnek a gránit járda lerakásához s még a nyáron a komisz flasster kövezet helyett sima gránit járda fog vezetni a házak előtt.

— Piszkos utcák Minden nap panaszkodunk, hogy az utcák tisztántartására semmi gondot nem fordítanak és az utcákat sohasem takarítják. Ma a szénatér piszkossága miatt panaszkodtak, a hol ebben az egész esztendőben nem láttak egy utczaszeprőt. Igen jól tenné a helyettes polgármester ur, ha betlne a város kocsiháza s körutat tenne a városban, hogy személyes tapasztalata után intézkedni tudhasson minden irányban.

— Irodalmi előadás Kolozsvárt. Székely János előadást most Kolozsvárt fogja folytatni. A Jövő hét közepén fog előadást tartani a ref. theologia palotájának dísztermében, és az előadás közbe eső szüneteket Schlauf Bella kisasszony éneke Geiger Albert zongoraművész kíséretében és Geiger ur külön játéka; továbbá Balázs Árpád ur hegedűjátéka Horovitz József ur zongora kíséretével fogják kitölteni.

— Junliás. Az első nagyobbabbásu nyári táncmulatság szombaton lesz. A kolozsvári kereskedő és kereskedő ifjak társulata rendez. A közönség körében igen nagy az érdeklődés e mulatság iránt, mely hogy sikerülni fog, arról gondoskodik a buzgó rendezőszög.

— Vizpazarlás. Bene vagyunk a nyárban Maholnap a száraz időjárás következtében a vízvezetési kutak mind kevesebb vizet fognak szolgáltatni. Azért a vízvezetési igazgatóságnak már most hathatós intézkedéseket kene tennie, hogy a tapasztalható vizpazarlást meggátoltassák.

— A Mátyás király szobrára újabban érkezett adományok: Szilassy Gyula, Bpest. 5 frt 20 kr, Lászlóczy Samu 5 frt 50 kr, Molnár Pál gyűjtése, 7 frt 40 frt, Szőts And-

ezen szakban, azután kitüntetésben részesült, hogy mindenkor elismeréssel nyilatkoztak felőle.

Az asszony birodalma.

REGÉNY.

CRAIK ASSZONYTÓL.

— Két kötetben. —

Az „Ellenzék” számára fordította: Amica.

MÁSODIK KÖTET

IX.

Tizenöt év múlva.

(Folytatás.)

(105)

De az ő sekély és önmagával foglalkozó lelkében nem költött fel más gyanut, csak azt a kellemetlen érzést, hogy az ő leányának az olyan „alacsony” társaság iránti előszeretét mint például a kertészek, erdőkerítők és általában a közönséges emberek, be kell szüntetni, és az jó alkalom volt arra, hogy azt tegye.

— Tehát midőn kertülő uton tudomására jutott, hogy Stone még mindig betegnek fekszik a „Fehér lóban” — ámbar nem haladoklik — és nem is áll közel ahhoz, — hogy egyhamar meghajoljon — ezeket a híreket tudtára adta Gertrudnak és félig meddig megígérte azzal a modorral, a hogy a gyenge anyát az akaratos gyermeket megnyugtani szokták, hogy minden nap elküld a Stone egészsége után tudakozódni — de viszonzásul azt az ígéretet csikorta ki Gertrudtól, hogy semmi esetre sem aljasítja le annyira magát, hogy személyesen menjen el őt meglátogatni.

Ezt az elővigyázatot megtéve, az egész dolgot a véletlenre bízta, — és nem törődött többet vele; Vanderdecken Leticia, ép-

pen mint Kenderdin Letti, azokhoz tartozott akik sohasem zárják be előbb az istálló ajtaját, csak midőn a lovat már ellopták.

De egy szerencsétlen napon, midőn ő a pompás hintájának három órai kocsiására elindult, az ő kis leánya, miután sikerült neki a dadától megszabadulni a parkba ment azzal a vágyódással, hogy bár valamit tudna csinálni, vagy valamivel játszani — a gazdag ember leánya folytonosan érezte ennek a hiányát.

Vége a szegény kis Vanderdecken kisasszony éppen mint bár melyik községes leány, csupa unalomból arra a korlátra mászott mely a Holywell Parkot a jeneszt errel borított lapos földtől elválasztotta, és onnét nézte nem éppen irigységgel nélkül, a közönséges gyermekek vidám csoportját, a mint az iskolából kijőve zajongva mulattak ottan.

Egyike volt azon szelid napoknak, enyhe mint a tavasz, a mely a fagy felengedését követte, és a halvány, de édes Januáriusi napfény mint a beteg ember mosolya vonult át a lapföldön.

A kerítés mellett mászva mint az ősi légy és éppen mint ő az oskálás gyerekek játékát nézve, Gertrud csak hamar észre vette az ő katona barátját.

Az anyja megtiltotta neki, hogy Stonet meglátogassa, és Gertrud mindig betérszerint megtartotta az ígérteit: — de azt soha sem ígérte, hogy nem szól hozzá, ha találkozik vele: Vanderdeckenné, a ki megkönnyebbülés érezetével hallotta, hogy a beteg ember nem fog egy hamar jobban lenni, soha sem gondolt arra, hogy egy ilyen eshetőség ellen — gondoskodjék.

Következésképen, az első dolog a mit a kis leány tett, az volt, hogy leugrott a kerítésről és elragadtatással üdvözölte barátját, a mi Stonet nagyon megzavarta.

Nagyon beteg kellett, hogy legyen, oly beteg, hogy szinte megzavarodott az elméje,

mert a vörös kabátos leányra úgy nézett, mintha soha sem látta volna.

— Nem emlékszem magára. — Mit akar.

Gertrud jó és okos leány volt, és ösztönyszerileg meg volt benne az a korai anyaiasság, a mit némely kis leányok azon beteg emberek iránt mutatnak, a kikkel dolguk van. Tehát szelid hangon mondá:

— Oh, én hiszem, hogy elfelejtett, miután olyan beteg volt, — én Vanderdecken Gertrud vagyok, az a kis lány a kinek maga történeteket szokott volt elbeszélni, én sajátáltam magat, és maga nagyon hiányzott nekem.

— Valóban? Hát van a világon valaki a ki hiányomot érezné?

— Oh igen, és én szívesen elmentem volna magat meglátogatni, ha megengedték volna, de a mama azt mondta —

— Ki a maga mamája?

Ekkor mintha emlékező tehetése hirtelen vissza tért volna, tompa érzéketlenségét az a heves, félig örlött kifejezés váltotta fel, a mi a gyermeket mindig megijesztette, ambar sokkal tudatlanabb volt mint, hogy nagyon tudjon félni.

Oh, igen — folytatá — tudom, és emlékezem. Menjen el innét; én meg akarok magától és minden hozzátartozójától szabadulni. Hagyjon magamra; engedjen hogy nyugodtan haljak meg.

Elhallgatott. És ekkor olyan kínos köhögési roham jött reá, mely hosszas időre teljesen kimerítette. Midőn magához jött, ott állt a kerítésen a kis leánnyal, a ki a kezét fogta.

— Gyermekek, maga nem hagyott itt engem. — Pedig én azt mondtam, hogy menjen el.

— De én nem kívántam elmenni! — mondá Gertrud, a ki olyan merész eljárásra

határozta el magát, mi méltó volt az ő természetében rejlő gyöngéd regényességhez.

Gertrud elhatározta, hogy ezt a szegény embert ezután a saját pártfogása alá veszi, — de, hogy miképpen — azt még nem tudta, és az első lépés az volt, hogy Stone ellen az anyja előléptetést legyőzze. Azt gondolta, hogy ha ők egyszer találkoznak, ha az anyja nyugodtan beszélne vele, az ő szegény sóvány beteges arca, összeesett alakja és mindenekfelett finom modora, mi a közönséges emberektől a hogy Letti nevezte őket, annyira megkülönböztette, bizonyosan éppen annyira érdekelné az anyját, mint Gertrudot magát.

Tehát főzte a tervet, hogy egy hirtelen és váratlan interwiewet eszközöljön az anyja és a szegény katona között — a mi az ő kis agyának becsületére vált, és majd nem oly regényes volt, mint az általa olvasott történetek, vagy azok, melyeket szokása volta saját fejből csinálni.

— Itt ülni, — nagyon hideg hely ez magának, — mondá nyájában. Jöjjen velem, a teli kertünkbe viszem, a hol jó meleg van majd nem olyan meleg mint Indiában.

— Oh, — mondá Stone dideregve — ha feltudnék melegezni. Ugy érzem, mintha soha sem lenne ismét melege.

És a fizikai szenvedés ösztöne, mely most felülkerekedni látszott benne, és az a gyenge állapot, melyben a beteg embert mindenki mindenre reá beszélheti, arra bírta, — majd nem akaratla ellen, hogy a Gertrud vezetésére engedje át magát.

A kis leány megfogta a kezét és a paron keresztül vezette, de midőn a szép, fehér kő homlokzatú házat meglátta, hirtelen megállott.

— Itthon van az anyja? kérdé.

— Nem hiszem; — ő kiment koci-

kázn — tudom, hogy kevéssel ezelőtt nem volt itthon.

— Ne ámitson, ne csaljon meg, úgy is elég hamar megtanulja azt.

Hol van az anyja?

— Nem tudom, mondá, a gyermek báran — és ha tudnám sem mondanám meg magának, mert olyan arcot csinált, mintha durva szándékozna lenni hozzá és azt nem kellene tenni, mert az én mamám sohasem ártott magának. és ő nagyon jó lenne magához, ha magát ösmerné, én tudom, hogy az lenne.

— Rendkívüli jó szívű és könyörületes a — Gertrud azt akarta mondani, a szegény emberekhez — de elhallgatott.

— Jó szívű és könyörületes! Egy szeretetreméltó nagylelkű lady — a Jótékony-ság maga! És ez az a ház, a melyben ő lakik; honnét ő szívesen dobna egy pár morzsát az olyan szegény nyomorultaknak, a milyen én vagyok, vagy ha a kapuja elibe lefeküdném, kiküldené az ölebecskéjét, hogy a sebeimet nyalja. Nagyszerű, kitűnő!

Gertrud nem volt gyáva, mert ha az akkor a Stone beszédének a modora és a kinézése megijesztette volna.

De midőn Gertrud valamit tenni fél-tett magában, azt ritkán hagyta félbe.

— Jöjjen — mondá, ismét megfogva a kezét ne beszéljen, a beszéd árt magának. Jöjjen be velem a jó meleg téli kertbe.

És Stone bement.

Egyike volt az azon virágos paloták-nak, melyeket Sir Paxton József tervelt és a milyeneket most gyakran látni, a mi pénz királyaink uradalmakban, a kik éppen mint Vanderdecken ur ritkán élvezik egy méltányolják — csak megfizetnek azokért.

(Folytatása következik.)

rás Bpest, 1 frt 50 kr, Szóts Boldizsár, Zagon, 2 frt, Csiky Ilona, Gy.-Sz.-Miklós 2 frt, Melik István, Remete 2 frt. Székely Miklós Torda, 5 frt, Tunyogi Csapó Jolán 4 frt Hartig Sándor 15 frt, Mándy Lajos Bpest 23 frt, Winkler János N.-Egyed, 1 frt, Forster Kálmán Bpest, 15 frt, Gaál Károly M.-Hályárd 9 frt 80 kr, Mozzáry Ferencz Ráckeve 12 frt, Pánczél Sándor Veszpatka 4 frt Stojanovics György gyűjtése Helyben 28 frt a 21-ik honvédeknek bemutatott hangverseny alkalmával 332 frt 44 frt. Eöry Tivadar 10 frt Szupka m. k. posta és táv. igazgató Bpest, 2 frt, Hirschfeld, Kolozsvárról 14 frt. 40 kr.

— **A siketnéma intézetben** a mint már tegnapi lapunkban írtuk, tegnap folyt le az évről vizsga nagy közönség érdeklődése mellett. Tudósításunk kiegészítésül közöljük még azoknak a kegyes emberbarátoknak adakozását, kik a növendékek részére, kiosztási végett pénz és könyv adományt nyújtottak. Gróf Teleki László (Koltói) Sándor és Katinka gyermekei nevében 40 koronát, Bíró Béla apátplébános 1 aranyat, Anonimus 10 koronát, Ferencz József unitárius püspök 4 koronát, Gibbon és Polcz könyvtárosok pedig többféle könyveket adományoztak a növendékeknek. A szegény siketnéma halálja és öröme tartalmazta a nem adakozókat.

— **Felhívás.** Felhívom mindazon tényezőket, kiknek birtokában három és fél évvel beöltött, de a nyolczadik évet még meg nem haladt kora méltó van és azt eladni óhajtják, hogy ebbeli szándékukat annak kitüntetésével, hogy a ménő mely vármegyében, mely városban, községben nagy pusztában áll, továbbá az eladási árt is ennéhez (50 kros bérevel ellátott beadványban) legkésőbb f. évi augusztus hó 20-ig jelentse be.

Az eladandó ménok a bejelentések mérve és a bejelentők lakhelyéhez képest úgy a mint a múlt évben, ismét egyes központok fognak bizossággal megjelöléstenni és a vételár tekintetében létrejött egyezkedés után azonnal megvásároltatni és átvenni. — 165 centiméternél alacsonyabb ménok, tekintettel a méntelepekben már meglévő anyagra nem vásároltatnak, kivéve, ha az egyed kitűnő minősége a megszerzést kívánatosá teszi. — A megvásárolt ménok vételára csak 1897 évi január hó első felében fog azon adóhivatallal kifizettetni, melyet az eladó a vásárlás alkalmával kijelölend. Bpest, 1896. évi június hó 20-án. Földmíveléstudgyi m. kir. Minister.

— **Olcsóbb a gyógyszer.** Addig terjedt a közmondás „drága mint a patika”, míg a belügyminiszternek is felülbe jutott. Kisadott rögtön a rendelet, hogy elé kell tenni a gyógyszert, olcsóbbá kell tenni. Megindultak a tanácskozások és eredményeképpen a hivatalos lap mai száma június elsőjén kezdődő érvénységgel két belügyminiszteri rendeletet közöl, a melyben az új gyógyszerárshabályzatot tudtára adja mindazoknak, akiket érdekel. Az új árszabvány a forgalomban levő gyakoribb és ismertebb gyógyszerek árait 14—20%-al szállította alá. (Ideje is volt.)

— **Kállayné Szerajevóban.** Kállay Béni Bethlen Vilma grófnő Budapesti Szerajevóba utazott, a hól az ilizei fürdőben — mint minden évben — úgy az idén is több hónapot fog tölteni. Fogadására a pályaudvaron — mint nekünk írják — nemcsak a hatóságok fejei jelentek meg, hanem nagy néptömeg is gyűlt össze, élénk zivirozásal üdvözölve a népszínti miniszternét. Kállayné rendes szokása szerint idejének jelentékeny részét az emberbaráti és kulturális intézetek látogatásával tölti el. Az országos törzsházban félnapot időzött, vigasztalva a betegteket; megjelent a szerajevói kereskedelmi akadémia évről vizsgáján s a hol a tanulókhöz intézett szakszerű kérdéseivel meglepte egy tanári kar, — mint a halgatóságot. — Majd ellátogatott az árvaházba, a hól Stadler szerajevói r. kath. érsek fogadta. Kállayné behatárolt tudakozódott az intézet viszonyai felől és örömmel értesült, hogy az árvaházok egész kelengyékét nagyon szépen és jutányosan készítik. Végül a városi szegények házára került a sor; itten Kapetanovics Mohamed bég polgármester üdvözölte Kállayné; a hatvan esztendőn föltüli szegények, férfiak és asszonyok, szám szerint 48-an mindjárt megismerték a miniszternét, a ki évenként többször is meglátogatja őket. Válaszra rajongással csókoltatták ruhája szélét halásan mondogatva:

— Ime, a mi miniszternénk, a ki soha sem feledkezik meg rólunk; Isten tartsa meg és övét még sok-sok esztendőig.

Kállayné közel egy óráig maradt a megények között, mindegyikhez intézve jószavakat.

— **A Bpestre rándulók figyelmébe.** Csundben és zajtalanul működik a székesfőváros hatóság által szervezett lakásiroda a IV. ker. Rózsavár 7. számú házban, a hol eddig 2000-nél több fővárosi magánfel jelentette be kiadó szobáit. Sok ezeken kerestek már fel eddig is a lakásirodát, mert ezen az uton kaphat a vidéki felránduló, különösen ha családostól utazik legbiztosabban kényelmes közegészségi és biztonságos tekintetben is ellenőrzött szállást előre megállapított áron, úgy hogy utolagoss megzsarolástól senkinek félnie nem kell. A hatósági lakásirodában napi 1 óráig feljebb vannak lakások előjegyezve. A lakásrendelés lehet végezni a vidékről is. Ha valaki Bpest székesfőváros lakásirodájához levelet ír (IV. ker. Rózsavár 7. sz.) s a 20 kros

tudakozódási díjon kívül válaszbélyeget is csatol postafordultával választ kap, melyben közlik a lakások címeit. Persze meg kell írni, hogy hány személyre kell szoba, milyen árban s lehetőleg milyen táján a városnak. Ezzel az egyszerű eljárással sok szegény igényt vidéki család van megkímélve attól, hogy az ugynevezett lakáshíján kezébe kerüljön s szállást készszer olyan drágán fizesse meg, mint a jobb szállókban. A ki a városba érkezik a lakásiroda kirendeltségét megtalálja a pályaudvarokon is.

— **Az angol királyú udvari kisasszonyai.** Viktoria királynő az udvari kisasszonyokat a párek leányai közül válogatja ki akik a királynőnél baráti viszonyban vannak. Az illető ifjú hölgy szülei levélbeli értesítést kapnak az uralkodóné óhajától mint különös kegyről. Aligha volt eset, hogy a kérés megtagadtak volna. A királynő udvari kisasszonyai évi 300 font sterling fizetést huznak. — Mindegyik kisasszonynak külön hálószobája van, lakószobáját azonban megosztja egy társnőjével. Mindegyik hölgy a királynő miniatűr képéből alkotott külön jelvényt visel. — A kisasszonyok, akin a szolgálat sora van, a királynő magántermei előtt kell tartózkodnia, miatt ő felsége az ebédelőbe lép.

— Ha vendégek nincsenek, — az udvari kisasszonyok a királynő jobbja, a lord-kamarás mellett foglalt helyet. Amint az ebéd elmúlt, a kisasszony visszavonulhat szobájába, ha a királynő meg nem kéri, hogy énekeljen, zongorázzék vagy kártyázzék vele. Miután a királynő soha sem vesz olyan pénzt magához, mely már forgalomban volt, a kisasszonyok mindig jókora összegű, teljesen új verejtű pénzt hordanak magukkal. Viktoria királynő udvari kisasszonyainak igen művelteknek kell lenniük, némelyik és franciául folyékonyan kell beszélniük. Jófölváson is kel lenni. A ruházatot illetőleg a királynő azt kívánja a kisasszonyoktól, hogy igen egyszerűen öltözködjének, hajukat sem szabad magasra fésülniük. A királynő személyes ügyeiről tilos beszélniük, Viktoria királynő egész uralkodása alatt csak egyetlen egy kisasszonyt bocsátottak el. De ez aztán sok mende-mondára adott alkalmat. Az udvari kisasszonyok egy-egy hónapig rendszerint háromszor teljesítenek szolgálatot egy év alatt. És akkor is csak minden másodnap. Ugy látszik tehát, hogy nincs valami rossz dolguk.

— **Pör a szerep miatt.** A párisi bíróságok előtt pikáns színházi pör van folyamatban. Dartoy Marcelle énekesnő beporította a Theatre des Bouffes igazgatóját Grizier és Lecoc zeneszerzőt, mert elvették tőle a Ninette operett című szerepét, a melyre szerződötték. A színesnő ügyvédje az állítja, hogy Lecocqu, a 64 éves zeneszerző a ki nem régebben vált el a nejétől Dartoy kisasszonyt nemcsak mint művésznőt tisztelte hanem neki „személyesen” is udvarolt. Bizonyíték gyanánt az ügyvéd hosszú szerelmes leveleket olvasott fel a melyeket a zeneszerző írt a színésznőnek; szerződésben ígért szerepet pedig azért vonták meg a kisasszonytól, mert vissza utasította az öreg ur szerelmi ajánlatait. A bíróság az ítélethozatalt elhalasztotta a jövő hétre.

— **Kerekcsészajándékok.** Maud hercegnő, a walesi herceg leánya nemskára nőül megy Károly dán herceghez. Mindenfelől csak úgy özönlenek az értékes nászajándékok, köztük egész gyűjteménye a válogatott közlekedési szerszámok, amelyek sorában nem kevesebb, min megannyi darab ékesen zománczott bicikli és néhány tucet gőz-, benzín-, petroleum-, villamos- és egyébféle motorra járó automata hintó foglal helyet.

— **Halálraítatott gyermek.** Bajmók bácsimegyei község kisbírja a minap a községi koresmában halálraítatott egy gyermeket, Kusmicsics Jakabnak hívják a derék kisbírót, aki nagyban huzatta a községi koresmában. Nem volt neki mulató cimborája, becsalta hát Kollár gyurkát, egy nyolc éves kisfiút, hogy vele versenyt igyék. A gyerek a fenyegetések után engedelmessémedett s a kisbír addig töltötte bele az erős szeszt, amíg a gyermek élettelenül bukott le székéről a koresma padlójára. Az orvosi boncolás konstatálta, hogy a gyermeket a sok szesz ölte meg. A kisbírót ellen megindították a bünyvadi eljárást.

— **Merénylét egy tanár ellen.** Schach szebeni tanár ellen egy negyedik osztályos tanuló gyilkos merénylétet követett el. A fiú a kertben leselkedett egy társával együtt a professzora. A mikor a tanár elhaladt előtte a fiú, névszerint Moloschevitz revolvert rántott elő és rálőtt. A lövés nem talált és a fiú erre a revolverrel nekiment a tanárnak, akit töltött-vert. A jelenetnek csak Maloschevitz társai vetettek véget, a kik a tanárnak segítségére siettek. Schach tanár ellen a napokban már egyszer elkövetettek merénylétet de mivel éjjel történt, a tettest nem lehetett felfedezni. Mos konstatálták, hogy a tettes akkor is Maloschevitz volt.

— **A lovasberényi kettős gyilkosság.** A székesfehérvári kir. törvényszék életfogytig tartó fegyházra ítélte Karikó István csavargót mert meggyilkolta és kirabolta Weisz Náthán kereskedőt megölte Gubó Juliánna cselédet és súlyosan megsebesítette Frúhezeitig Salamont. A gonosztevő ügye, a mely már évek óta huzódik még most sem fejeződött be mert bár tegnap harmadszor tárgyalta a bünyvet az ítéltábla ítéletet tegnap még sem hozott benne. Tegnap feloldotta az első bíróság

ítéletét, az előbbi két alkalommal pedig azért utasította vissza a bünyvet, mert az iratok nem voltak kellőképen felszerelve.

— **Pálmay Ilka Budapest.** Pálma y Ilka, a Népszínháznak egykor ünnepeit dívjája, a nyár folyamán tudvalegyen, — több estén át fog vendégszerelni a budai Fővárosi nyári színház színpadán. — A művész megküldte magának Londonba mindazokat a szerepeket, a melyekben játsznai fogs most ezeknek a betanulásával foglalkozik.

— **Uj vér.** A párisi orvosi körökben élénken foglalkoztatja az a gyógymodszor, melyről lapunkban is említést tettünk már. A vér kimosása czimen ir erről utjabban Lepion lyoni tanár egy francia orvosi szakkapban. A sosviznek befecskendését a visszerekbe a céliből, hogy a szervezet és szövetek nedvességét pótolják, már e század első harmadában tanulmányozták, a midőn az 1830-ban dühöngő kolera alkalmával kísérleteztek e módszerrel. De ma ez az eljárás más czimen és más céliből éled fel újra. Ma a sós-víz a vérbe és a vér utján a szervezet szövetébe azért juttatják, hogy a szövetekben képződő és a vérben felhalmozódó kóros anyagokat a beteg szervezet által produkált mérgeket — toxinokat — onnan kimossák. Sahli svájci tanár azt írja, hogy ily módon egy súlyos uramiában szenvedő és két tifusz után nagyon legyengült beteget mentett meg és napról-napra szaporodnak az idevágó sikeres eredményekről a referátumok. A vért mint a betegségek főtenyezőjét a mi orvos-tudoraink első sorban ismerték fel és tanulmányozták, ma utjabban a vér és szövetnek vék jelentősége épezi a buvárlataik tárgyát. Az élet vegyi folyamat, e vegyi folyamatban a vér és a szövetnedvek a vegyi hatóanyagok oldó és vívszereit, ha ezekből a veszedelmes tényezőket kiküszöbölni, lecsapni, vagy közömbösíteni sikerül — ment marad ez egyén a betegségtől. Ha ezek után a szervezetbe oly anyagokat sikerül bevenni, melyek onnan már kifogytak, ha a különféle mirigyek váladékai kívülről sikerül a szövetnedvek táján bekebelezni, akkor lektüzdjük az öregedés fatális következményeit is. Látható, hogy tudományunk haladása elődeink életéltirje számára kivívni készül a utókor elismerését. Egregylore azonban még csak a tudományos megokolásnál tartunk — írja a Gyógyászat cz. orvosi szakközöny.

— **Dráma az életből.** Véres dráma játszódott le e hó 17-én Balassa-Gyarmaton, a melynek szomorú hőse beillenék Zola regé-oyeinek alakjai közé. Bereznánszky János kiszolgált katona, lagutóbb egy fővárosi segélypénztár alkalmazottja, feleségül vette B.-Gyarmatról egy odaváló özvegy kereskedőné leányát, Bombor Gizellát. A fiatal asszony csakhamar megbetegedett s haza ment anyjához, a hol rövid idő múlva meghalt. A múlt héten volt a temetés, a melyre a férj is leutazott. Bereznánszky, a ki már azelőtt is több ízben szerelmi ajándékok ostromolta feleségének ifjabb nővérét Arankát, a temetés után mindjárt megkérte sógornője kezét, egyzersmind anyjától kétszáz forintot kérve adósságainak kifizetésére. A visszautasító válasz után durva módon támadta meg a két nőt, a kik erre a rendőrség segítségét vették igénybe. Szerdán este felé Bereznánszky egyedül találta sógornőjét a szobában s ujból kérte, hogy menjen hozzá feleségül. A leány kiutasította kérését a lakásból, mire ez revolvert rántott elő s a lányt szíven lötte, majd a másik szobába ment s ott saját fejébe golyót röpített. Mire a lövésék hallatára az özvegyasszony az üzből besietett, mindakettőt halva találta. A fiatal leányt 18-ás s a dráma hőst 19-én temették el.

— **Összegett család.** Nagy szerencsétlenség történt vasárnap csehországi Laukowitzban. Puchner vendéglős cselédje tejet akart melegíteni spirituszlámpa mellett, de nem vigyázott eléggé és az égő lámpa az asztal mellett álló spirituszal telt bordóba esett. A spiritusz felrobbant és rövid idő múlva lángban állt az egész szoba. Két cseléd és a gazda kis gyermekei bennégtak. A gazda és felesége súlyos égési sebeket szenvedtek. Előbbi ellen megindítják a bünyvadi eljárást.

— **A hódoló diszfelvonulás — körében.** Dókus Gyula, Zemplén vármegye érdemes főjegyzője s a június 8-án lazaajlott hódoló díszmenet értelmi szerzője, megint érdekes indítvánnyal áll elő: ohajtaná, ha a díszmenetet a maga teljes hűségében körképben örökíteni meg a magyar művészet, azt a jelenetet pedig, ahol a törvényhozas a királyt és királynét üdvözli, valamint a bandériumok táborozását a vérmészón, külön-külön örökítené meg egy-egy hírnevesebb művésznök által.

— **Konzekevns oláh-ágítatórok.** Meg emlékeztünk már arról félig boszantó, félig mosolyt keltő agitációról, a melyet az oláh izgatók fejtenek ki az ezredévi nemzeti ünnepek ellen. Nemrég memoradumot adtak ki a melyben tiltakoztak a magyarság ünnepe ellen és főrmedvényes hangon igyekeztek tek visszatartani oláhokat a kiállítás látogatásától. Az egyik nagyszzebeni oláh pap, a ki a tiltakozó iratot aláírta és különösen agitál az ezredévi ünnepek ellen, tegnap-éj Bpestn a Klávin-téren járt a mikor találkoztott egy Bpestben élő magyar érzelmi oláh ösmerősevel.

— Főtisztelendő uram — kérdé az illető — ön Bpestben van? Hisz ön tiltakozik a magya ünnepek ellen.

— Dolgom van itt — felelé némi zavarral az oláh pap — protegálni akarom

az unokaöcsémét, a ki szigorlatozni készül.

Elváltak. A pap tovább sétált, a másik hitetlenül csóváltgatta a fejét, mert jól emlékezett, hogy a főtisztelendő ur unokaöcsése már két évvel ezelőtt meghalt.

Hétfőn estefelé azonban ismét találkoztak és pedig az ezredéves kiállítás fővárosi pavilonban. Erre már nem állhatta meg a nevetést a mi emberünk.

— Hát ez a konzekevencia tisztelendő uram? — kérdé — protestálásra buzditják a tömeget és arra, hogy ne látogassák a kiállítást és önök ide jönnek?

— Ne mulasson rajtunk barátom — mondá végre a pap — nem magam, de tizenketten vagyunk itt, a kik aláírtuk a tiltakozást. Sokat írunk és mondunk, vagy kell mondanunk, de megtartani nem kell mindent.

— **Uj időszámítás.** Amerikában több helyen azzal a gondolattal foglalkoznak, hogy új időszámítást hozzanak be. Ez új időszámítás szerint az év 13 hónapra oszlik. Az első 12 hónap mindegyike 28. 13. hónap pedig 29, szökőév esetén pedig 30 napból áll. Az angol sajtó ezt az eszmét teljes mértékben támogatja. Ez az új időbeosztásnak az az előnye, hogy a hét egyes napjai mindig egy és ugyanazon keletre térnek vissza. Így például a hétfők mindig 1, 8, 15, 22 számokra esnek. Az amerikai újtók már most nagy propagandával akarják esméjüket elterjesztetni.

A kerékpár története.

Bar le Ducban, nemrég leplezték le a két Michauxnak, az apának és a fiúnak emléksobrát, a kik a modern biciklinem a fel-találói voltak.

A Michaux-k lakatosok voltak Párisban.

Egy napon valami különös gépet hoztak hozzájuk javítás végett. A gép két kerékből volt összeállítva, egy kis nyeregféle volt ráerősítve.

Draisina volt, Drais találmánya melyet a vasutaknál szoktak használni.

A tovamozgás meglehetősen nehéz és kellemetlen volt rajta, nemben ha az ember a nyeregbe ült, hol a bal, hol a jobb oldal kellett elrugakodni a földről. A másik császárság idejének fiatalasága nagyon mulatóságosnak találta ezt a sportot.

Mikor a fiatalabb Michaux ezt a gépet meglátta, arra gondolatra jött, hogy az első kerekét hajtóforgatóval kellene ellátni.

E gondolattal fel is találta a modern velozipédet.

Eleinte nem nagyon karolták fel az új találmányt.

Már 1830-ban azonban láttak egy Brunel nevű kalapost, három kerekűn járni velóheiz.

Az 1867-iki világkiállítás alatt lendült fel leginkább a kerékpározás.

A Michaux testvérek többszörösen javított gépeket állítottak ki, és mivel Lulu herczeg is megtanulta a kerékpározást, az arisztokrácia követte példáját, így általános divattá lett.

Sagani herczeg 1800 frankért luxusgédekét csináltatott magának.

Az egyik gép alumíniumból készült rózsafa kerekkel, a másik gép aczélból és vadaszjelenetek voltak kímetsze rajta.

Ezek voltak az első magas kerekű velozipédok.

Michauxéknak ekkor nagyon jól ment a dolguk.

Telepök állandóan tömve volt a legelőkelőbb vevőkkel és nem tudtak eleget tenni a sok megrendelésnek.

Néhány tőkepenyészessel társaságot alapítottak és már gőzgépekkel kezdték gyártani a kerekeket.

Az első aszfaltozott kerékpályát is ők létesítették.

A Michaux testvérek és társaik között azonban viszályok keletkeztek és ez sokat ártott a kerékpár sportnak.

Jött a háború és azontul sokáig nem beszéltek a többé a kerékpár-sportról, egészen más foglalkoztatva az emberiséget.

Ezen idő alatt az angolok foglalkoztak a kerékpár javításával és innét került vissza teljesen átfarmált alakban és most az összes országok közül épen Franciaországban terjedt el leginkább.

LEGUJABB.

(Az „Ellenzék” táviratai, telefon tudósításai, és sürgöny-levelei.)

Miniszterek a királynál.

Budapest, jun. 25.

Báró Fejérvári és Báró Jósika-Samu miniszterek ma Bécsbe érkeztek. Fejérvári bárót a király ma külön kihallgatásos fogadta, Fejérvári ez alkalommal köszöntö meg a felségnek azon kegyét, hogy a Mária-Terézia rend kancellárjává nevezte ki.

Tisza Nagy-Váradon.

Nagyvárad, jun. 25.

Tisza Kálmán tegnap este Nagyváradra érkezett.

A vasutnál a szabadelvűpárt tagjai közül igen számosan jelentek meg Tisza fogadására.

Saál Ferencz polgármester üdvözölte, mire Tisza röviden megköszönte az óvációt.

Az indóházról hosszú kocsisor kísérté be a városba.

Tiszával együtt érkeztek meg: Dániel Gábor, K. Pap Géza, Terényi Lajos, Mikszáth Kálmán, Molnár Lajos és Gajary Ödön országgyűlési képviselők.

Este a Rózsabokorhoz cimzett nyári mulatóhelyiségben nagy társas vacsora volt, melyen a kormánypárti korifeusok teljes számmal jelentek meg.

A lakomán számos felköszöntő mondatok.

Ma d. e. 11 órakor tartotta meg beszámolóját.

Nagy beszédet mondott.

Elősorolta a történelem fonálán a magyar nemzet nagy tulajdonságait.

Kiemelte a nemzet haladását. A néppártot nagyon elítélte.

Nézete szerint a szabadelvű pártnak mindenütt szembe kell vele szállnia.

Erősen hangsúlyozta az egyetértést a korona és nemzet között.

Sertésvész.

Budapest' jun. 25.

A földmíveléstudgyi ministeriumhoz érkezett jelentések szerint, Esztergom megyében az övintézkedések dacára is rohamosan terjed a sertésvész, eddig Esztergom, Párkány, Bény, Szögyén és Köbölkut községekben lépett fel, s okozott nagy károkat a gazdáknak.

Katonai szemle.

Budapest, jun. 25.

Paar gróf, tábornok lovassági felügyelő, ma ide érkezett, hogy az Ottó főherczeg által tartandó szemléknél jelen legyen.

Az ezred ünnepe.

Temesvár, jun. 24.

Az itteni 43-ik gyalogezred tisztikara és legénysége ma délelőtt a custozai-csata emlékére ünnepélyt rendezett. Reggel 8 órakor tábori mise volt, — melyet diszebed követett.

Zilált helyzet.

Belgrád, jun. 24.

A kormánypárti „Videlő”-i „Male Nowine” élesen kikel a „Dewry List” ellen, mivel az a szerb politikát elítélve, a jelenlegi tarthatatlan állapotokra utalt. Most, hogy Fravranovics tábornok a „Novosty”-ban nézetek kifejezést adott, és kijelentette, hogy a szerbeknek elegendő okuk van a bolgárokkal szemben óvatosságnak lenni a „Dnewry List” helyes álláspontját elismerni kezdik, és nagyban tartanak attól, hogy a montenegrói fejedelem látogatása sem fogja azon kedvező eredményt elérni a mit sokan várnak, és a Montenegro és a Szerbia közti viszony egy cseppet sem fog járulni, mert a két szerb dynastia érdeke annyira ellentétes, hogy abból kifolyólag, járuló helyzetre, még csak gondolni sem lehet.

Kedveskedés.

Belgrád, jun. 24.

Sándor király Miklós montenegrói fejedelmet, a IX. ezred tulajdonosává fogja ki-nevezni, mely ezred I. Miklós montenegrói fejedelem nevét fogja viselni. A király ezenkívül a fejedelmet, kitünteti az I. osztályú sasrenddel.

Főszerkesztő:

BARTHA MIKLÓS.

Felelős szerkesztő és laptulajdonos:

MAGYARY MIHÁLY.

Nyiltér.

Dr. Hirschfeld Jenő

fogorvos

külföldi tanulmányutjából megérkezvén

fogorvosi működését

megkezdte.

Kolozsvárt, Főter 34. sz. (Szathmári-ház) első emeletén berendezett műtermében

rendel: d. e. 10—1 óráig

d. u. 2—4 óráig.

Szegényeknek ingyen d. u. 4—6. óráig.

Készít műfogakat, eszközöl fogtöméseket, s végez a fogszaki körébe tartozó műtetteket.

(1—*)

H I R D E T É S E K.

Sz. 3515—1896.

köz. sz.

474. (1—3)

Hirdetmény.

Zilah város képviselő testülete 1896. évi június hó 16-án 136—896. kg. számú közgyűlési határozatával Zilahon, a város által létesítendő m. kir. honvéd-laktanya és azzal kapcsolatos épületek építését 134,760 frt 90 kr., továbbá egy városi vígadó építését 110,256 frt 70 kr. és egy áruvasárnok építését 15,800 frt 29 kr., végül egy község-híd építését 14,756 frt 40 kr., azaz összesen 275,574 frt 29 kr. összeg erejéig elhatározta.

A fent említett munkák kivitelének biztosítása czéljából az 1896. évi július hó 21-ik napja délelőtti 10 órája Zilah város polgármesterének hivatali helyiségében zárt ajánlati versenytárgyalás hirdettetik.

A versenyezni óhajtok felhivatnak, hogy a fennebbi munkálatok végrehajtásának elvállalására vonatkozó zárt ajánlataikat a kitűzött nap délelőtti 9 órájáig a nevezett hivatalhoz anynyival inkább igyekezzenek beadni, mivel a későbbben érkezettek figyelembe nem fognak vétetni.

Ajánlatok akár a laktanya és mellék-épületeire, akár a városi vígadó-épület és mellék-épületeire, akár az áruvasárnok és mellék-épületeire, akár a község-híd és mellék-épületeire külön-külön, akár az összes építkezésekre elfogadtatnak.

Az ajánlatokhoz az általános feltételekben előírt, az engedélyezett költség összeg 5%-ának megfelelő bántpénz, vagy a kormány által bántpénzzel elfogadhatónak megjelölt értékpapírok, vagy Közép-Szolnokmegye zilahi takarékpénztári részvénytársaság, vagy pedig a zilahi ipar és gazdasági bank betéti könyvesköri csatolandók.

Megjegyeztetik, hogy az építkezés befejezésének határidejéül a laktanya és mellék-épületeire 1897. évi október hó 1. napja állapított meg, ennél azonban rövidebb határidőre is adható be ajánlat.

A szóban forgó munkálatra vonatkozó terv és költségmüveletek, valamint annak kiépítését általános és részletes feltételek, szerződés-minta nevezett polgármesteri hivatalnál a rendes hivatalos órákban napoként megtekinthetők.

Kelt Zilah város képviselő testületének 1896. évi június hó 21-én tartott rendkívüli közgyűléséből.

Péntek Farkas,
polgármester.

Eladó 90—100 hektoliter 2 éves küküllőmenti asztali bor.

Értekezhetni:

Ifj. Betegh Sándorral,

u. p. M.-Szengyel. 470. (2—3)

A zalathnai kénkovand ipar r. t. Brassói kénsav és műtrágya-gyára

ajánl:

mindennemű száraz és könnyen szórható szuper-foszfátot, répa-, szőlő- és árpa-trágyát, Thomas salak-lisztet, chilisalétromot, kénsavas ammoniákat és minden egyéb műtrágyát szavatolt tartalommal.

Fölvilágosításokkal és részletes árjegyzékkel szívesen szolgál

a gyárvezetőség Brassón, valamint a központi iroda

Budapest IV., Bécsi-utca 5. sz.

388. (7—10)

A gyalui havasokon fekvő magurai villatelepen,

a Péterffy-féle villa,

mely 3 földszinti és egy emeleti lakrészből áll, a benne levő butorokkal, ágyneművel és 6 személyre való teljes asztali készlettel együtt

eladó.

A feltételekről és a berendezési tárgyakról bővebb felvilágosítás szerezhető Kolozsavart Ferenczi Miklós ügyvédől, vagy Horváth Kálmán kir. táblai bírótól.

472. (2—2)

Egyetlen és legolcsóbb forrás!

JÉGBEHÜTÖTT RÉPÁTI, BODOKI és MATILD,

ugysintén mindennemű más

savanyu és gyógy-ásványviz,

friss töltésű sör, kitűnő asztali bor,

valódi (fagygyumentes) Kárpáti Thea-vaj

legolcsóbban

SEGESVÁRY és TÁRSAI

(Misselbacher J. B. utódai)

Tűszer, festék győgyáru és ásványviz nagykereskedő cégnél

Kapható. 452. (3—25)

Fertőtlenítő szerek, festék-áru!

Több mint 50 év óta sikerrel használtatik!

ESZÉKI SPITZER-KENŐCS

ÉS AZ

ESZÉKI SALVATOR-SZAPPAN

valódi minőségben csakis mint eddig, ezentúl a

ESZÉKEN, felsőváros

DIENES C. J.-féle gyógyszerárban

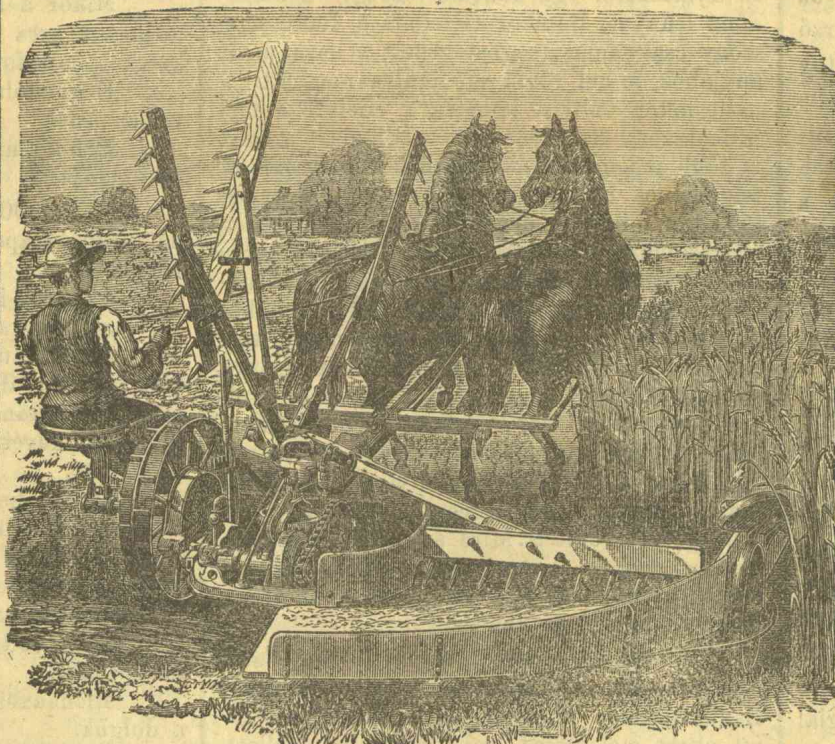
346. (5—10) készűl és megrendelhető.

Szeplőket és májfoltokat, valamint az összes bőrtisztatáságokat biztosan eltávolít.

Egy tégely valódi Spitzer-kenőcs . . . 35 kr.
Egy üveg valódi Spitzer-mosdóvíz . . . 40 kr.
Egy doboz valódi Salvator-szappan . . . 50 kr.
Egy doboz val. lyoni riisspor 3 színben 50 kr. és 1 frt.
Egy tégely képszata . . . 60 kr.

Figyelemztetés! Csak akkor valódi, ha fenti törvényileg beiktatott védjeggyel el vannak látva és kértetik a t. közönség csakis DIENES-féle eszéki kenőcsöt és szappant kérni és elfogadni.

Magyar Mezőgazdák Szövetkezete Budapest, Alkotmány-utca 31. sz.

ADRIANCE, PLATT & Co.

new-yorki gépgyáros

kizárólagos képviselőisége

Fűkaszaló-, Marokrakó arató- és Kéve- kötő arató gépeire.

Kitűnő magyar bizonyítványok.

Ajánlunk a nyári időnyre:

gabona-zsákot, petroléumot,
ponyvákat, kocsik-kenőcsöt,
gépölaját, szalonnát és zsirt,
cséplési szenet, vasneműeket stb.

168. (33—50)

Magyar Leszámitoló és Pénzváltó Bank Budapesten.

== Befizetett alaptőke 30 millió korona. ==

Ajánljuk a t. cz. termelőknek és kereskedőknek áruosztályunk szolgálatait mindennemű gazdasági terményeknek akár Budapesten, akár saját állomásaikról való bizománybani eladására.

Az általunk eladott árukra jutányos pénzelőleget adunk; ezenkívül elvállalunk és teljesítünk gabonának és egyéb terményeknek határidőre való eladására szóló megbízásokat.

Ajánljuk továbbá a nagy gabonaelevátor és rak-

Mindennemű felvilágosítással és utbaigazítással készségesen szolgál intézetünk erdélyrészi fiókosztálya (Kolozsavart, belközép-utca 8. szám alatt) és a Magyar Leszámitoló és Pénzváltó bank áruosztálya Budapesten.

465. (2—4)